

Lieve gemeente,

Veni, sancte Spiritus; kom Heilige Geest, kom en steek mij aan.

Dat is de roep die hoort bij Pinksteren.

De roep om Gods Geest en om Gods kracht.

Hierheen Adem, heeft Huub Oosterhuis het vertaalt in het gedicht dat ook in het Liedboek staat en dat we gelezen hebben.

Toepasselijk dacht ik, nu het thema van het Feest van de Geest, waar we als Oudshoornse Kerk deze Pinksteren aan meedoen, als thema heeft: levensadem.

Als gemeente bestaande uit over het algemeen modern denkende of vrijzinnige christenen denken wij veel na over de vraag hoe wij God zien en zijn zo altijd op zoek naar een beeld van God.

Want het beeld van de Drie-eenheid met God als Vader, Jezus als zoon en de Heilige Geest als derde persoon zegt ons doorgaans weinig.

Met die beelden hebben we niet zoveel meer.

In onze zoektocht naar wie God is en hoe God voor ons is, komen we vaak uit bij een kracht die ons bemoedigt en inspireert en die zich in en door mensen manifesteert.

Zo lezen we met elkaar ook de verhalen uit de Bijbel als verhalen over mensen die God op één of andere manier in hun leven hebben ervaren.

Verhalen die ons een weg wijzen naar hoe we in het leven kunnen staan, geïnspireerd door goedheid, liefde en medemenselijkheid.

God is Geest, zegt Jezus in het verhaal van de Samaritaanse vrouw tegen haar.

Een geest die ons mensen bemoedigt, inspireert en steunt in ons leven.

Met Pinksteren vieren we dat God die zelf Geest is, van zijn Geest uitdeelt aan de mensen, zodat mensen door die Geest worden geïnspireerd en aangemoedigd.

Aangeblazen zou je ook kunnen zeggen.

Het lied van Marijke de Bruijne, dat we ook gezongen hebben, zegt:

*De Geest van God waait als een wind
op vleugels van de vrede,
als adem die ons leven doet,
deelt ons een onrust mede
die soms als storm durft op te staan,
geweld en kwaad durft tegengaan,
een koele bries die zuivert.*

Het lied bezingt dus Gods Geest als “de adem die ons mensen doet leven” zodat we tot ons recht komen en de mens kunnen worden zoals we door God bedoeld zijn en omdat we anders verpieteren.

Zo is de Geest de levensadem die de mens doet leven.

Een levensadem door God geschonken, waardoor Gods kracht in mensen werkt en ons leven draagt.

Een levensadem waardoor wij ons gedragen mogen weten.

Vorige week hebben we naar het kunstwerk van Boukje van Iperen gekeken en dan vooral naar het opstaan en het loslaten, mooi verbeeld in de vertrouwensval.

Maar ook het einde, het slot van het kunstwerk is van belang.

De plek waar we na het opstaan en na die vertrouwensval, waarin we ons aan het leven en aan elkaar toevertrouwen, de plek waar we dan tot rust kunnen komen.

Verleden en heden kunnen loslaten en in het “nu” komen.

We zitten in de banken als in een soort kapel, waar we de ademhaling van het leven horen en waar we een steen kunnen achterlaten ter gedachtenis aan iemand die ons dierbaar was.

Levensadem, de Geest van God die ons doet leven, doet ademen en waardoor wij ook kunnen op-ademen.

Wat we hier ook altijd tegen elkaar zeggen in de kerk:

Hier mag je tot rust komen, je leven, je zorgen en alle troubles even los mag laten en weer mag op-ademen.

Zo vertelt het Bijbelverhaal ook over de Schepping dat God de mens de levensadem inblaast, opdat die zal leven!

Want de mens is een ademend wezen, die aan de ene kant Gods kracht nodig heeft om te leven en die aan de andere kant ook wel eens in ademnood komt.

Zoals in het lied dat we gezongen hebben van Sytze de Vries:

*Zolang wij ademhalen,
schenkt Gij in ons de kracht
om zingend te vertalen,
waartoe wij zijn gedacht.*

Zingen is *in*-ademen.

Het inhaleren van de Geest, omdat we vaak wind of adem of geest te kort komen.

Het is ons te binnen zingen, inhaleren, van het geloof.

Dikwijls hebben we geen woorden voor wat ons bezielt en voor wat we geloven.

Dan zijn we dankbaar voor de liederen die we met elkaar kunnen zingen en die uitdrukken wat ons leven bezielt.

Maar niet altijd kunnen we zingen.

Dan is er veel, te veel, dat ons tot zwijgen brengt en ons de keel afknijpt.

Dan houden we liever de lippen op elkaar.

Of we vermijden zelfs de plaats waar gezongen wordt:

‘ik ga maar niet naar de kerk...

want: het herinnert me daar te veel aan mijn verdriet...

want: als ze gaan zingen, moet ik huilen...

want: ik heb toch geen reden om te zingen?’

Redenen genoeg te vinden.

Maar misschien is het beter om juist dan wel te gaan.

Want het zingen kan genezen!

Je zingt tegen het donker, je zingt tegen de klippen op en je zingt je door je verdriet heen,

Maar bovenal: als we zelf niet zingen kunnen, dan 'worden we gezongen'.

Dan zingt een ander voor ons en tilt ons op en draagt ons.

Misschien is dat wel de meest heilzame manier van zingen:

dat ons gezang de stemmeloze mens, de mens zonder stem, optilt en draagt:

*Al is mijn stem gebroken,
mijn adem zonder kracht,
het lied op an'dre lippen
draagt mij dan door de nacht.*

Juist deze regels komen we nogal eens tegen boven aan een rouwbrief, of een overlijdensaankondiging.

Regels, die een mens in zijn laatste dagen hebben getroost.

Zingend dragen wij elkaar het donker door.

Zingen en samenzang, ook hier in de kerk, is daarom pastoraat én diaconaat bij uitstek.

We mogen elkaar door de nacht dragen en steunen.

Ook als we *Door ademnood bevangen of in verdriet verstild* – zijn, ook dan kan *het lied van Gods verlangen* ons aan het licht tillen, zegt de dichter.

Ik denk dat het betekent dat God voor ieder mens een goed en zinvol leven verlangt.

Een leven waardoor en waarin mensen tot hun recht komen.

Aan het licht komen of aan het licht worden getild, zegt het lied.

Zingen is daarom ook visionair!

We kunnen erin dromen en visioenen bezingen van een mooie andere wereld.

Want een lied is beeldtaal, het schildert het nog ongeziene, het onzichtbare, dat wat er nog niet is, maar waarvan we hopen dat het eens zal komen.

En het vindt woorden voor wat onuitsprekelijk is.

Want hoe geven we stem, aan wat ons bezielt, aan wat we hopen en dromen?

Hoe *zingen* we wat we geloven, maar veelmeer nog hoe gaan we *zingend geloven*?

Niet toevallig staat het grootste deel van de poëzie in de Bijbel - naast de Psalmen – in de boeken van de Profeten.

Wanneer zij dromen op de puinhopen van Jeruzalem, of in de concentratiekampen van de ballingschap, dan dromen zij altijd poëzie!

Ze zien méér dan ze eigenlijk kunnen zeggen.

En door te zingen krijgen we weer hoop!

*Ons lied wordt steeds gedragen
door vleugels van de hoop
Het stijgt de angst te boven
om leven dat verloopt.*

Een paar weken geleden was ik bij de tentoonstelling van de World Press Foto.

We werden geconfronteerd met mooie dingen die gebeuren, maar ook met verschrikkelijke dingen die in het afgelopen jaar gebeurd zijn.

Zo was er een serie over de aanslag op de Westminster brug in Londen.

Er waren foto's van vlak na de aanslag van mensen die gewond op straat lagen.

Maar wat me opviel was dat er altijd iemand bij hen was om te helpen.

Steeds was er iemand die de gewonde vasthield, troostte of ondersteunde.

Dat gaf hoop bij al het verschrikkelijke dat er gebeurd was.

Dat mensen, die wildvreemden voor elkaar zijn, zich dan om elkaar gaan bekommeren, gaan helpen en steunen.

En wat ook hoop gaf was de lange rij wachtenden voor de tentoonstelling.

Dat er zoveel mensen zich willen laten aanspreken door deze beelden, die laten zien wat er gebeurt in onze wereld aan goede, opbouwende dingen en aan slechte, afbrekende zaken.

Die wellicht ook in hun hart geraakt worden en dat meenemen naar hun eigen plek en er daar misschien mee aan de slag gaan.

Om de wereld weer wat beter te maken.

Met Pinksteren gaat het om de wereld.

En het gaat erover dat we gedreven worden door een kracht die heel de wereld draagt.

Zo zet het Pinksterfeest ons concreet op weg: ga met God, adem, leef, voel, beweeg, heb lief, doe recht.

Wij, ieder met onze gaven, met ons lijf, op onze plaats: Ga met God.

Amen